ΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΤΥΠΟΥ
.ΑΡΓΥΡΙΑΔΗΣ-Θ.ΑΝΑΣΤΑΣΙΛΑΚΗΣ
ΗΛ. 724-918 721-983 FAX. 726-427
tp://www.diavlos.gr/kpt-press-clipping/

Η βραδυνή
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΛ.2113600 FAX:2113648

06 ΑΠΡ. 1998

Δύο σημαντικές παραστάσεις στη Θεσσαλονίκη

Από τον
ΗΡΑΚΛΗ
ΛΟΓΟΘΕΤΗ

ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ

Γνήσιο τέκνο της κελτικής παράδοσης ο Ιρλανδός συγγραφέας Μπράιαν Φρίελ δεν είναι άγνωστος στο ελληνικό κοινό ούτε βέβαια στο διεθνές. **Αλλά με το «Χορεύοντας στη Λούνασα», έργο του 1990 που πρωτοανέβηκε στην Ελλάδα το 1994 (Εθνικό Θέατρο, μετάφραση Τιτίκας Νικηφοράκη, σκηνοθεσία Γιώργου Θεοδοσιάδη), ο Φρίελ έφτασε στη χρυσή του ωριμότητα.** Η Λούνασα είναι μία γιορτή θερισμού, μία από κείνες τις ειδωλολατρικές γιορτές συγκομιδής, που ο χριστιανισμός δεν μπόρεσε να ξεριζώσει ούτε από τη μνήμη ούτε, κυρίως, από την αίσθηση, γιατί η κυτταρική μνήμη δύσκολα εξαλείφεται και ο κόσμος δύσκολα αποφυσικοποιείται. Ο Φρίελ το γνωρίζει καλά, όπως γνωρίζει ακόμα ότι αυτές οι φυσιολατρικές παραδόσεις που έχουν χλωμιάσει από τα φώτα μιας προόδου καθολικά ύποπτης δεν μπορούν να ξαναβρούν τη ζωηράδα τους, παρά μονάχα μέσα από τις αναμνήσεις ενός παιδιού. **Ένα τέτοιο παιδί, ώριμος και στοχαστικός άντρας πλέον, είναι και ο αφηγητής, που από τον πυκνόφυτο κόσμο της χλωρής παιδικής ηλικίας τραβάει τα νήματα μιας γλυκόπικρης νοσταλγίας.** Ο μικρός Μάικλ, ένα παιδί του έρωτα, με πατέρα έναν τυπικά ακαταλόγιστο και παροιμιωδώς άστατο Ουαλό, ζει με τη μητέρα και τις αδελφές του σε ένα αγρόκτημα, όπου βασιλεύει κλίμα ανέχειας και σχεδόν ένοχης αθωότητας. Στο κλίμα αυτής της παράδοξης ενοχής, που είναι μπολιασμένη με ανιμιστικές επιβιώσεις και το οποίο εκφράζει η αυστηρή φυσιογνωμία της Κέιτ, έρχεται να επιδράσει ως καταλύτης ο θείος Τζακ, αποσχηματισμένος μάλλον ιερέας, που ζώντας χρόνια στην Αφρική έχει προσχωρήσει σε ένα ιδιότυπο παγανισμό. Γύρω από αυτή την αλλόκοτη και παράταιρη φιγούρα, τις σποραδικές επισκέψεις του φαντασιοκόπου πατέρα και το μικρόκοσμο των τεσσάρων αδελφών, που ζουν χωρίς να το γνωρίζουν τις τελευταίες ημέρες μιας όχι και τόσο ανέφελης αιθρίας, **ο Φρίελ στρέφει, με αντηχείο πάντα το μικρό Μάικλ, το δικό του κάτοπτρο προς έναν κόσμο οριστικά χαμένο.** Με φόντο το πανηγύρι της Λούνασα ο Φρίελ οδηγεί τους ήρωές του στο χορό μιας αιχμηρής και οπωσδήποτε διόλου καθησυχαστικής νοσταλγίας. Βήματα με τη γοητεία του αβέβαιου (και σφοδρή αίσθηση μιας ληξιπρόθεσμης και πανταχόθεν απειλούμενης ευτυχίας), που ο σκηνοθέτης της παράστασης του θεάτρου «Αμαλία», Νίκος Χουρμουζιάδης, εναρμόνισε χωρίς ευτυχώς να άρει τη διστακτικότητά τους και χωρίς να χειραγωγήσει το χορευτικό τους κλονισμό. **Ενήμερος του κινδύνου που διατρέχει κάθε γιορτή όταν καθηλώνεται σε επέτειο, ο Χουρμουζιάδης κινήθηκε στο λιμνάζον τοπίο αυτής της αναμνηστικής πανηγύρεως με αίσθηση του ευάλωτου χαρακτήρα της παιδικότητας που επιστρέφει διεκδικώντας αμήχανα – και γι' αυτό τόσο πειστικά – τα βυθισμένα της τραγούδια.** Ανεσταλμένα όνειρα φυγής, θραύσματα εικόνων που χάθηκαν για πάντα, υλικά μιας αναχωνευμένης επιμνημόσυνης αναφοράς με κάτι το οριακά ασυνάρτητο που κείται στο έλεος του τυχαίου – όλα αυτά ο Χουρμουζιάδης τα συναίρεσε σε ευσύνοπτες και ρέουσες σκηνικές εικόνες, δημιουργώντας τη μοναδική ατμόσφαιρα μιας ήττας παραλίγο θριαμβικής, όπου αιωρείται ένα γέλιο το οποίο μέλλεται σύντομα να διακοπεί κι ένας αποσιωπημένος λυγμός για εκείνο το ανείπωτο που μας κυκλώνει μόνο αφού μας εγκαταλείψει για πάντα. Στην ατμόσφαιρα αυτή βέβαια μέγιστη υπήρξε η συμβολή των τραγουδιών της παράστασης (τραγούδια που διάλεξε ο ίδιος ο Φρίελ σε αυθεντικές ηχογραφήσεις της δεκαετίας του '30) και η σκηνική αναπαράσταση αυτού του ολοσχερώς ναυαγισμένου κόσμου από την Ιωάννα Μανωλεδάκη. Σκηνογράφος με οπτική και οσφρητική σχέση με το κείμενο η Μανωλεδάκη ψαύει προσεκτικά τους αρμούς του πριν προχωρήσει στη δική της κατασκευή. **Οι λεπτομέρειες δεν υποτάσσονται μόνο στην κεντρική σύλληψη, αλλά και την εκφράζουν σε όλες της τις πτυχές.** Η Μανωλεδάκη είναι παθιασμένη με την εικαστική λεπτομέρεια, προσέχει την ένταση και την ακολουθία των χρωματικών μετατονισμών και κυρίως γνωρίζει εις βάθος την υφή και την ποιότητα των υλικών που χρησιμοποιεί, καθώς και τον κόσμο των μικροαντικειμένων. Στην παράσταση της «Λούνασα» αναπαράστησε μια πλήρη προπολεμική κουζίνα αγροτικού σπιτικού έως την τελευταία πινελιά και παρέταξε στο άλλο άκρο της σκηνής μια αυλή που τα δέντρα της χάνονται στην υποψία ενός δάσους (εκείνο ίσως απ' όπου έρχεται ο Τζακ;) από κείνα που φιλοξενούν άριστα λαβυρίνθους παιδικών αναμνήσεων. Στους δύο αυτούς χώρους, που συνέχονται από μια αθέατη ρωγμή μεταξύ παιγνίου και πραγματικής ζωής, κινούνται και οι ηθοποιοί της παράστασης.

«Χορεύοντας στη Λούνασα», του Μπράιαν Φρίελ, από την «Πειραματική Σκηνή της Τέχνης»

Ρούλα Μανισσάνου, Στέλλα Μιχαηλίδου και Έφη Σταμούλη σε πρόβα του έργου «Χορεύοντας στη Λούνασα»

Ο **Στάθης Μαυρόπουλος** στον πολυσήμαντα φορτισμένο ρόλο του Μάικλ ξεκίνησε κάπως άνευρα, ίσως σκόπιμα, για να κλιμακώσει αργότερα τις εντάσεις και την υποβλητική συγκίνηση του πεφορτισμένου ανθρώπου, που καταλαμβάνει τη θέση του αφηγητή ως ο τελευταίος επιζών. Ο **Νίκος Λύτρας** (Τζακ) έχτισε ένα τρυφερό πρόσωπο διαλάμπτουσας αθωότητας και μυστικής χάρης, που εννοεί πάντοτε πολύ περισσότερα απ' όσα ψελλίζει στην ξεχασμένη γλώσσα μιας πατρίδας που έχει απαρνηθεί για τον πρωτογονισμό της Αφρικής του. Η **Έφη Σταμούλη** (Κέιτ) κράτησε με την αρμόζουσα ασφυκτική θετικότητα το ρόλο του στυλοβάτη του σπιτιού κι έδειξε να οσμίζεται όλες τις επικείμενες συμφορές που αδυνατεί να αποφεύγει. Η **Στέλλα Μιχαηλίδου** (Κρις) υποδύθηκε με χάρη την ευπαθή και λεπτεπίλεπτη ηρωίδα, που ενδίδει εξακολουθητικά στα νεύματα ενός ατελέσφορου έρωτα. Η **Ελένη Δημοπούλου** (Μάγκι) ενσαρκώνει απολαυστικά την μποέμικη φιγούρα μιας γενναιόδωρης ύπαρξης, που βρίσκει το κουράγιο να διασκεδάζει αγνοώντας τις μίζερες συνθήκες. Ο **Γιώργος Γλάστρας** (Τζέρι) πτυχώνει τη γοητευτική αυθαιρεσία του πολυλογά και ανεμοδούρα ήρωά του με λικνίσματα και τσακίσματα που αναδεικνύουν εν τέλει και την κρυφή του μελαγχολία. Η **Ρούλα Μανισσάνου** (Άγκνες) και η **Μένη Κυριακόγλου** (Ρόουζ) σχηματίζουν ένα έξοχο αλληλοπαθές δίδυμο και προαναγγέλλουν, η μία με την αφέλεια και η άλλη με την ανοχή της το κοινό τους, ναυάγιο.